

Desktop systémy Microsoft Windows

IW1/XMW1 2010/2011

Jan Fiedor

ifiedor@fit.vutbr.cz

Fakulta Informačních Technologií

Vysoké Učení Technické v Brně

Božetěchova 2, 612 66 Brno

Revize 20.10.2010

Windows Firewall

Brána Firewall

- **Omezuje síťový provoz** na základě definovaných pravidel (výjimek)
- Systém Windows 7 obsahuje dvě brány Firewall
  - 1) **Windows Firewall**
  - 2) **Windows Firewall with Advanced Security (WFAS)**
    - **Sdílejí** databázi pravidel
    - Liší se **komplexností** definovaných pravidel

Windows Firewall

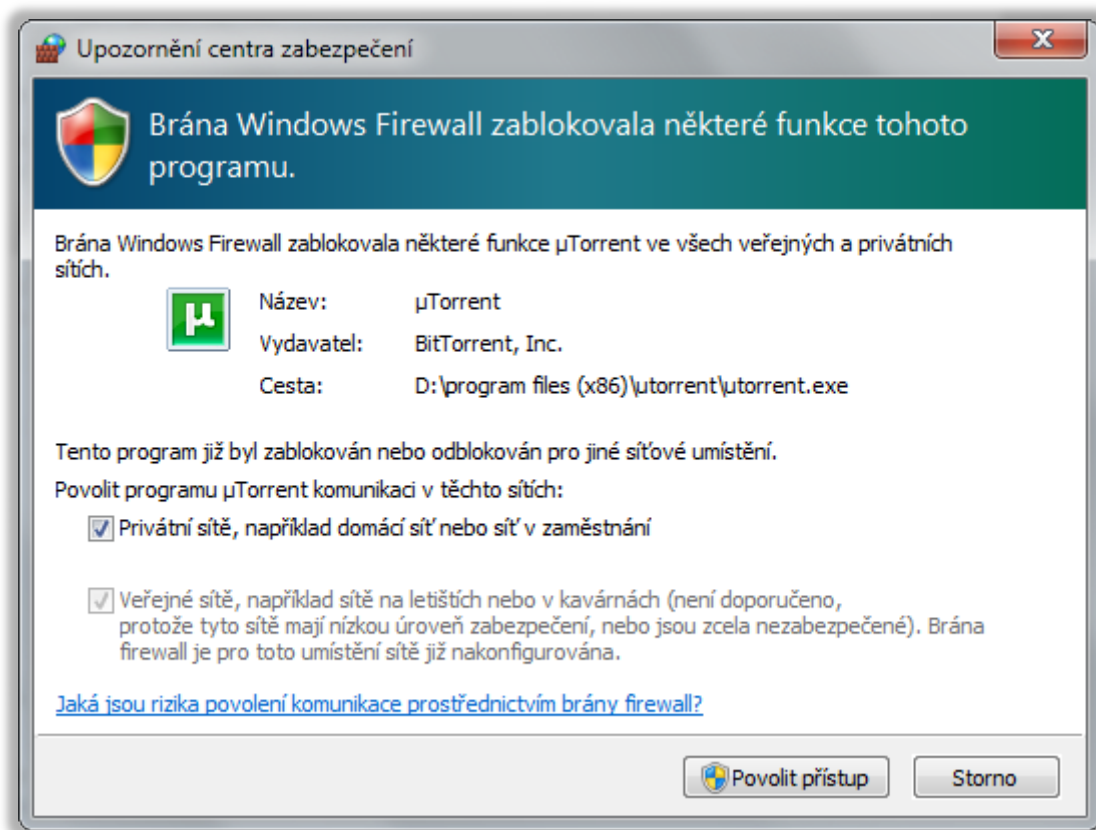
- Umožňuje definovat pouze **jednoduchá** pravidla
  - Definice **programů** a **funkcí** systému Windows, jenž mohou komunikovat na síti
- Uzavřený (*closed*) Firewall
  - Co není explicitně **povoleno**, je **zakázáno**
- Ve výchozím nastavení **blokuje** většinu programů
- Umožňuje blokovat veškerou komunikaci
  - Blokování i explicitně povolených programů

Další funkcionality

- Podpora tzv. zneviditelnění (funkce *Full Stealth*)
  - **Zabraňuje** zjišťování operačního systému (*Operating System fingerprinting*)
  - Vždy **povolena** (**nelze** zakázat)
- Ochrana při bootování (*Boot time filtering*)
  - V době, kdy dochází k **aktivaci** jednotlivých síťových rozhraní (lze komunikovat na síti), již **brána Firewall běží** (u Windows XP nabíhala **až později**)

Přidání nového pravidla

- Při notifikaci nebo v nastavení **Windows Firewall**
  - Pro přidání pravidla jsou potřeba **oprávnění správce**

Umístění v síti

- **Network Location Awareness (NLA)**
- **Přiřazování síťových profilů** jednotlivým síťovým rozhraním podle typu sítě, do níž jsou připojeny
- Typy síťových profilů (výběr při připojení do sítě)
  - Domácí síť
  - Pracovní síť (Síť v zaměstnání)
  - Veřejná síť
  - Doména (nastaven **automaticky** při přihlášení klienta do domény **Active Directory**)

Síťové profily

- Určují, která pravidla brány Firewall jsou **aktivní**
  - Jedno pravidlo může být aktivní ve více profilech
- **Ovlivňují síťový provoz** na **konkrétních** síťových rozhraních (na rozdíl od Windows Vista)
  - Na každé rozhraní je aplikován **právě jeden** profil
  - Jeden profil může být aplikován na **více rozhraní**
- Windows Firewall **nerozlišuje** domácí a pracovní síťové profily (brány jako jeden profil)

Rozhraní Windows Firewall

« Všechny položky Ovládacích ... ▶ Brána Windows Firewall ▶ Prohledat Ovládací panely

Hlavní ovládací panel

- Povolit program nebo funkci průchod branou Windows Firewall
- Změnit nastavení oznámení
- Zapnout nebo vypnout bránu Windows Firewall
- Obnovit výchozí
- Upřesnit nastavení
- Odstranit potíže se sítí

Viz také

- Centrum akcí
- Centrum síťových připojení a sdílení

Chraňte svůj počítač pomocí brány Windows Firewall

Brána Windows Firewall může pomoci chránit počítač před tím, aby k němu prostřednictvím Internetu nebo sítě získali přístup počítačové podvodníci nebo škodlivý software.

[Jak brána firewall pomáhá chránit počítač?](#)

[Co jsou umístění v síti?](#)

Domácí nebo pracovní (privátní) síť Připojeno	
Síť doma nebo na pracovišti, kde znáte uživatele a zařízení v síti a důvěřujete jim.	
Stav brány Windows Firewall:	Zapnuto
Příchozí připojení:	Blokovat všechna připojení k programům, které nejsou v seznamu povolených programů
Aktivní domácí nebo pracovní (privátní) síť:	HomeWiFi
Stav oznámení:	Upozorňovat na zablokování nového programu branou Windows Firewall
Veřejné síť Nepřipojeno	

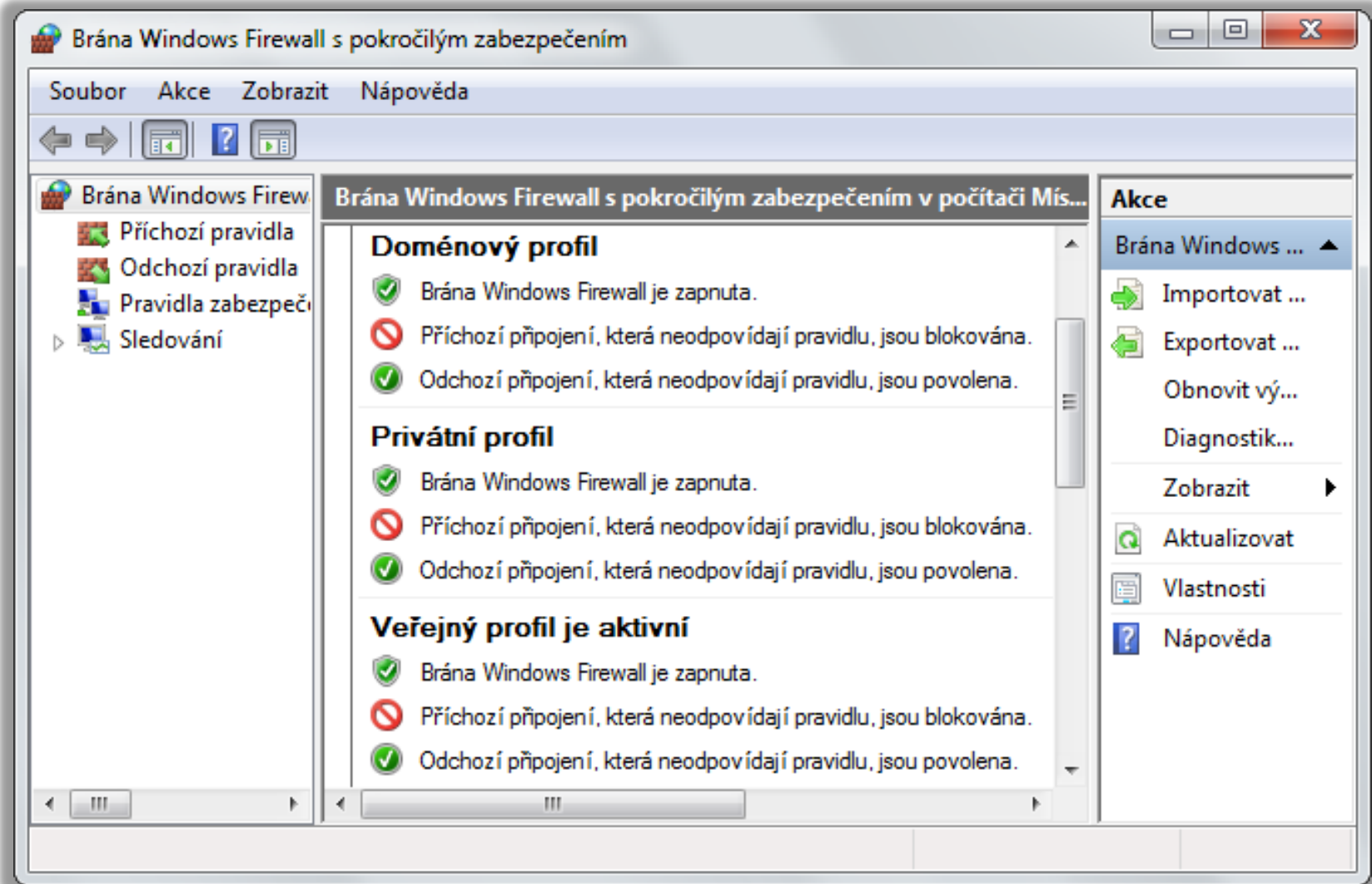
WFAS

- **Windows Firewall with Advanced Security**
- Umožňuje definovat komplexní pravidla
- **Filtrování síťového provozu** na základě
  - **Směru připojení** (příchozí / odchozí)
  - **Typu protokolu** (TCP, UDP, ICMP, ...) a **čísla portu**
  - Komunikujícího **programu, funkce** nebo **služby**
  - **IP adres** komunikujících počítačů
  - **Zabezpečení** komunikace
  - Komunikujících **počítačů** nebo **uživatelů**

Výchozí chování WFAS

- Uzavřený (*closed*) Firewall pro příchozí připojení
  - Co není explicitně **povoleno**, je **zakázáno**
  - Uložení pravidel definovaných ve **Windows Firewall**
- Otevřený (*open*) Firewall pro odchozí připojení
  - Co není explicitně **zakázáno**, je **povoleno**
- Chování lze změnit v nastavení **WFAS**

Výchozí nastavení profilů

Pravidla brány Firewall

- **Povolují** (**zakazují**) síťovou komunikaci (připojení) na základě definovaných podmínek
- Podle směru připojení se dělí na
  - Pravidla pro příchozí připojení (příchozí pravidla)
  - Pravidla pro odchozí připojení (odchozí pravidla)
- Podpora *edge traversal*
  - Možnost **povolit** či **zakázat** přijímání nevyžádaných **příchozích** paketů (např. od zařízení podporujícího překlad adres NAT)

Pravidla pro základní síťové služby

Brána Windows Firewall s pokročilým zabezpečením

Soubor Akce Zobrazit Nápověda

Brána Windows Firewall
 Přichozí pravidla
 Odchozí pravidla
 Pravidla zabezpečení
 Sledování

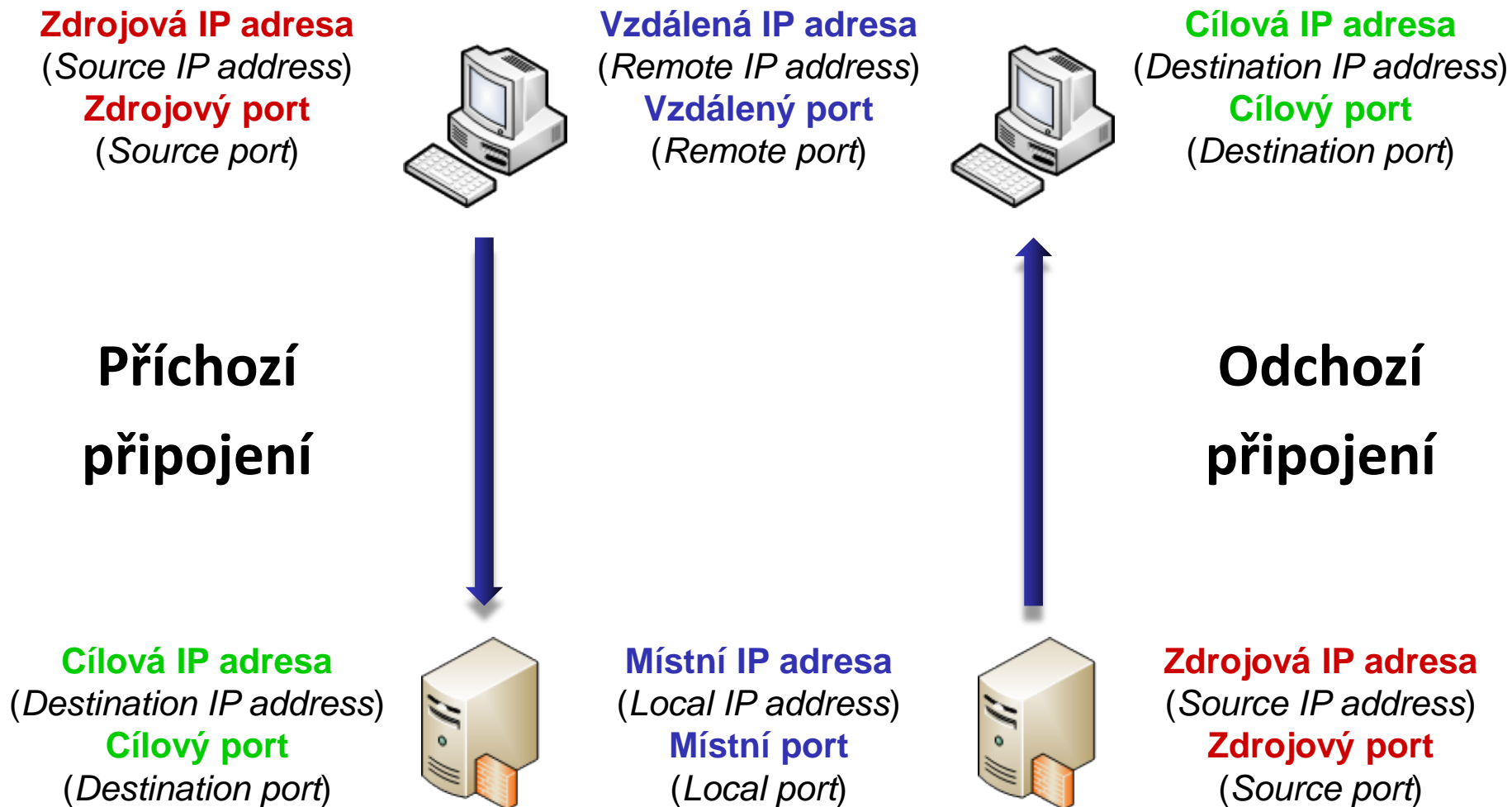
Odchozí pravidla Filtrovat podle: Povoleno

Název	Skupina	Profil	Povoleno
✓ Základní síťové služby – byl překročen č...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – dotaz na modul...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – inzerování prot...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – inzerování směr...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – IPHTTPS (TCP-...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – modul pro nasl...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – oslovení protok...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – oslovení směro...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – problém param...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – protokol DHCP ...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – protokol DHCP ...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – protokol IGMP (...)	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – protokol IPv6 (I...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – příliš velký pake...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – sestava modulu...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – sestava modulu...	Základní síťové služby	Vše	Ano
✓ Základní síťové služby – služba Teredo (...)	Základní síťové služby	Vše	Ano

Akce

- Odchozí pravidla ▲
- Nové pravi...
- Filtrovat po... ▶
- Filtrovat po... ▶
- Filtrovat po... ▶
- Vymazat vš...
- Zobrazit ▶
- Aktualizovat
- Exportovat ...
- Nápověda

Příchozí a odchozí pravidla

Typy a priorita zpracování pravidel

- 1) Pravidla **povolující** připojení přepisující pravidla **blokující** připojení (*Authenticated bypass*)
  - Vždy povolují pouze zabezpečená připojení
  - Vyžaduje specifikaci autorizovaných počítačů
- 2) Pravidla **blokující** připojení (*Block connection*)
- 3) Pravidla **povolující** připojení (*Allow connection*)
  - Mohou povolovat jen zabezpečená připojení
- 4) Výchozí chování brány Firewall
  - Pravidlo **povolující** nebo **blokující** jakékoliv připojení

Zabezpečená připojení

- K zajištění zabezpečení připojení se využívá **IPSec**
- Vždy musí být **ověřená**, liší se **zabezpečením dat**
  - Ověřená připojení s chráněnou integritou
    - Vyžadována **pouze integrity** dat (pouze systémy **Windows Vista** a **novější**)
  - Šifrovaná připojení
    - **Kromě integrity** dat je navíc vyžadováno i jejich **utajení**
  - Připojení s nulovým zapouzdřením
    - Žádné nároky na zabezpečení dat, je vyžadováno **pouze ověření** připojení (pouze systémy **Windows 7** a **novější**)

Pravidla zabezpečení připojení

- Definují kdy a jakou metodou musí být **ověřeno** připojení, aby bylo považováno za zabezpečené
  - Ověření lze **vyžadovat** nebo jen **preferovat**
- **Nepovolují** připojení
- Způsoby **ověřování** (uživatelů a počítačů)
  - Kerberos v5
  - NTLMv2 (*NT LAN Manager*)
  - Certifikáty
  - Předsdílený klíč (*Pre-shared key*) (jen u počítačů)

Typy pravidel zabezpečení připojení

- Izolace (*Isolation*)
  - Omezení komunikace na počítače, jenž jsou schopny se autentizovat pomocí konkrétního **pověření**
- Výjimka z ověření (*Authentication exemption*)
  - **Vyloučení** specifických počítačů **z izolace**
- Server-to-server
  - **Ověřování** připojení **mezi konkrétními počítači**
- Tunel (*Tunnel*)
  - **Ověřování** připojení v tunelovém režimu IPSec

Správa pomocí příkazové řádky

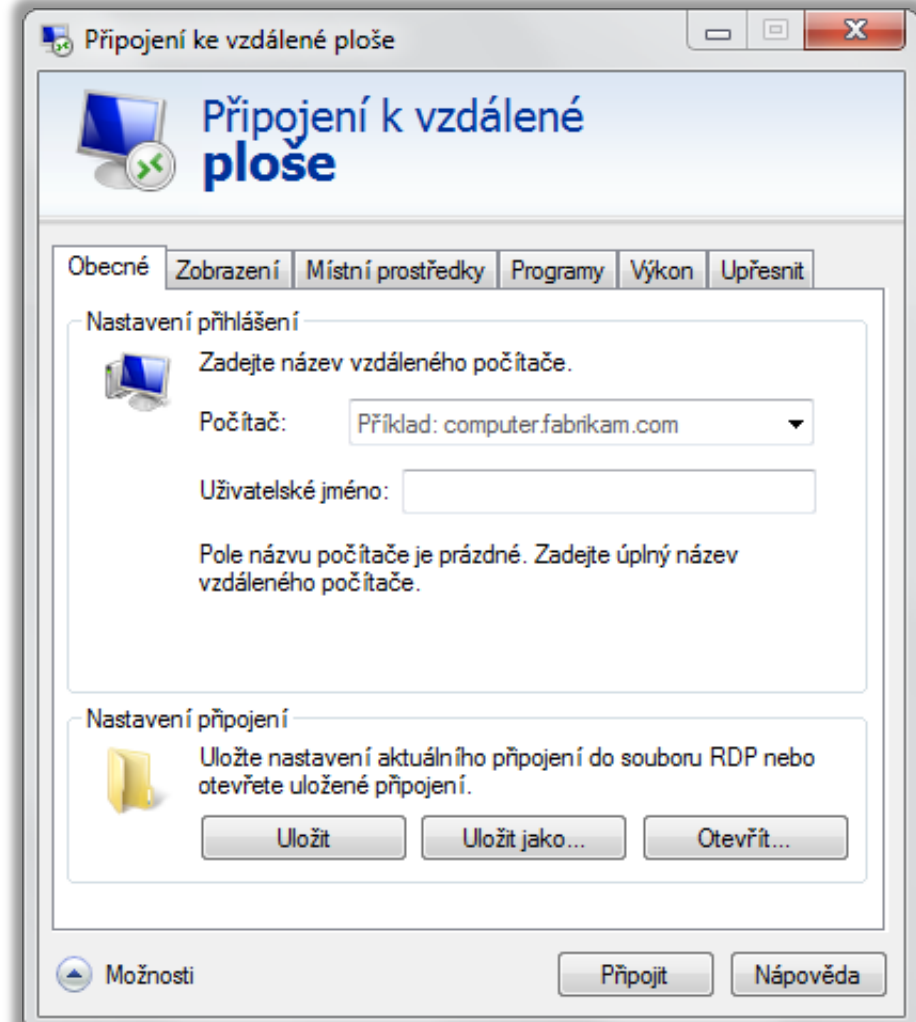
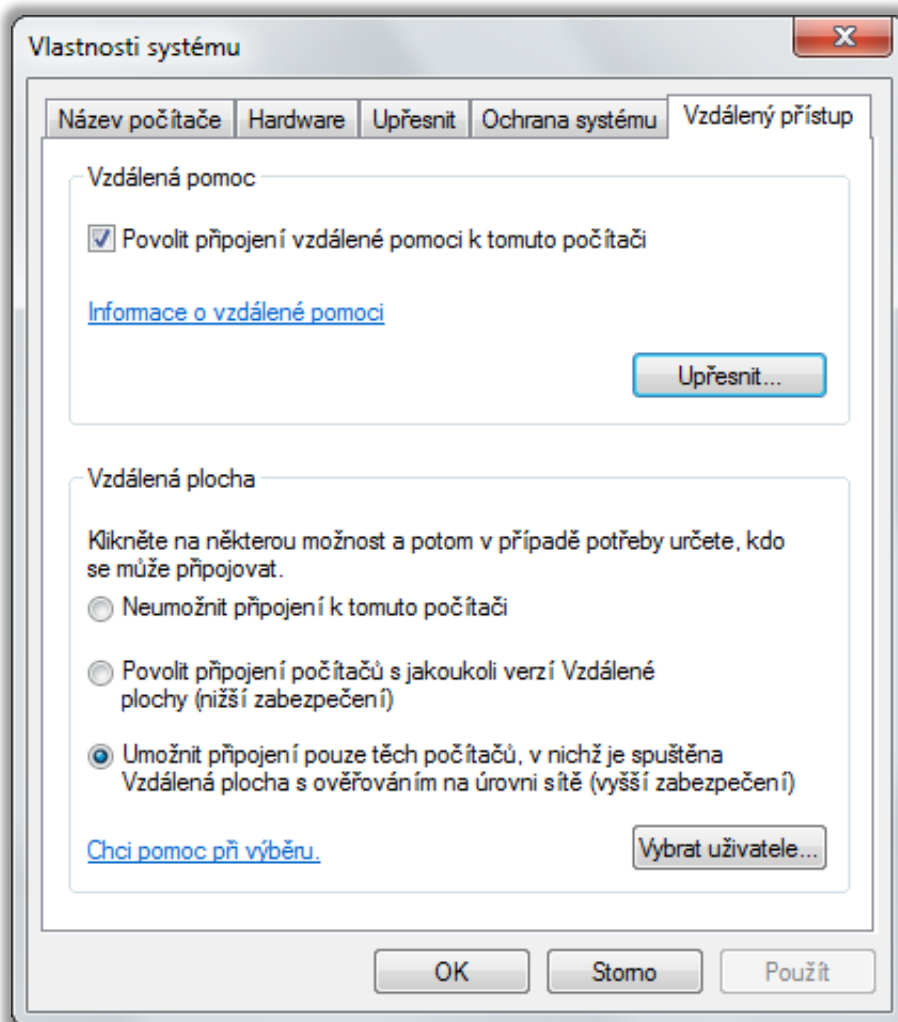
- Pomocí **netsh advfirewall**
  - Vyžaduje **oprávnění správce**
- Přidání nového pravidla
  - **netsh advfirewall firewall add rule name="<název>" dir={in | out} action={allow | block | bypass} ...**
  - Název pravidla (<název>) **nesmí** být **all**
    - Zastupuje všechna pravidla brány Firewall
  - Při nastavení akce **bypass** a směru **in** **musí** být určena **skupina vzdálených počítačů** a vyžadováno **ověření**

Vzdálená správa

Vzdálená plocha (Remote Desktop)

- Umožňuje se vzdáleně **přihlásit** k počítači
  - Připojení k **odpojenému** či **nově vytvořenému** sezení
- Podpora ověřování na úrovni sítě (*Network Level Authentication*)
  - Vyžaduje systém **Windows XP SP3** nebo **novější**
- Automatická konfigurace brány Firewall
  - **Přidání pravidel brány Firewall** povolujících připojení ke vzdálené ploše při povolení vzdálené plochy
- Využívá protokol TCP, naslouchání na portu 3389

Připojení ke vzdálené ploše

Vzdálené přihlášení

- Je možné pouze u edicí **Professional** a **vyšších**
- Mohou se přihlásit
  - Správci počítače (členové skupiny **Administrators**)
  - Uživatelé vzdálené plochy (členové skupiny **Remote Desktop Users**)
- Vždy je **vyžadováno heslo**
  - K účtu, který není chráněn heslem se **nelze přihlásit**
- V jednom okamžiku může být přihlášen (**lokálně** nebo **vzdáleně**) **maximálně jeden** uživatel

Souběžné přihlášení více uživatelů

- Pokud je **lokálně** přihlášen nějaký uživatel a jiný se přihlašuje **vzdáleně**, musí **lokálně** přihlášený uživatel povolit **vzdálené** připojení (**a naopak**)
  - Po **povolení** přihlášení jiného uživatele je aktuálně přihlášený uživatel **odpojen** (*disconnected*)
  - Povolení je **vyžadováno** i v případě, že se přihlašuje **správce** (a je přihlášen **standardní uživatel**)
- Pokud je **lokálně** přihlášen nějaký uživatel a tento uživatel se připojuje i **vzdáleně**, je tento uživatel **připojen** do aktuálního sezení a lokálně **odpojen**

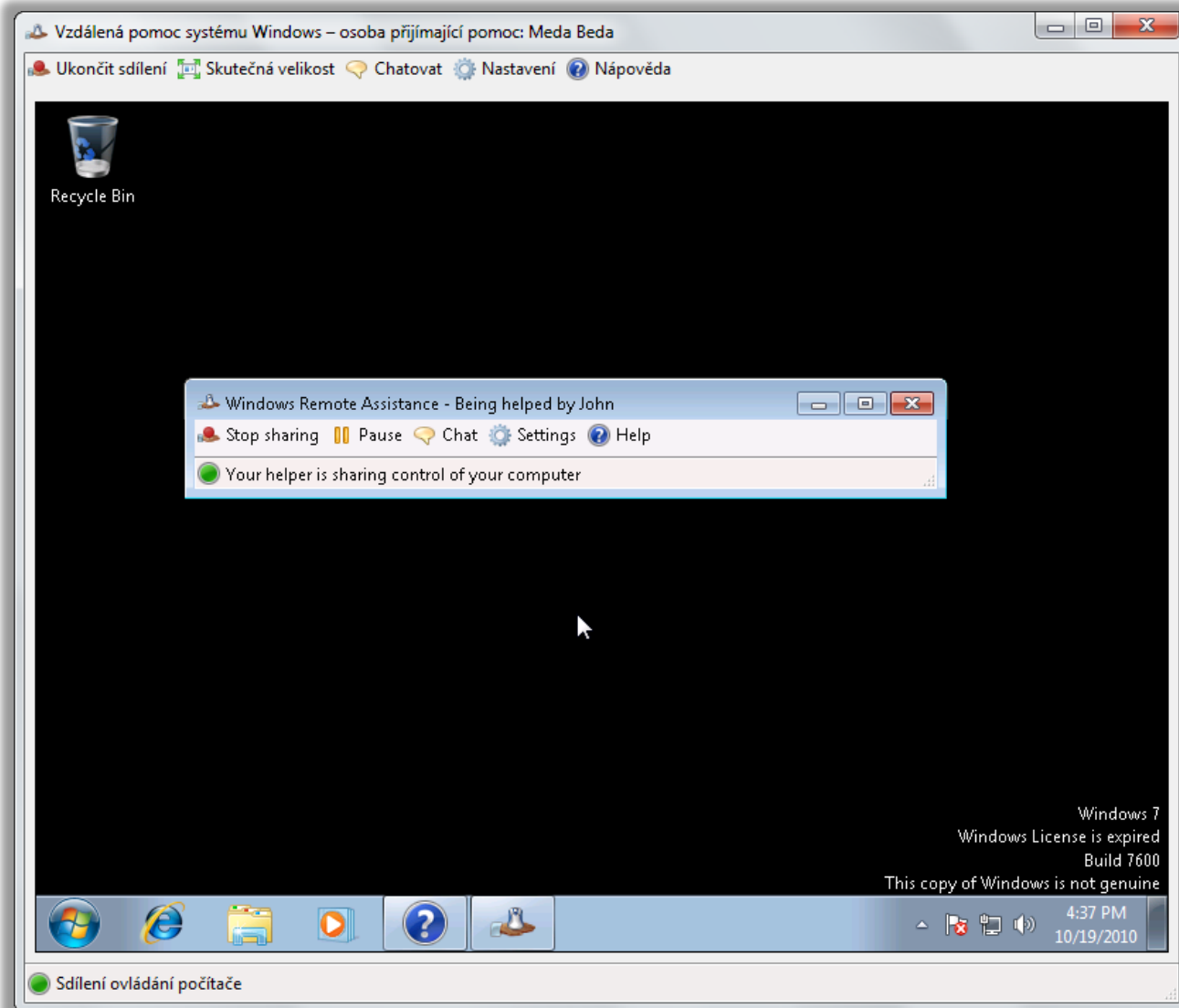
Místní prostředky ve vzdálené relaci

- Možnost použití **místních** zařízení a prostředků na **vzdáleném** počítači (ve vzdálené relaci)
  - Jeví se jako fyzicky přítomné na **vzdáleném** počítači
- Ve **vzdálené** relaci **lze použít místní**
  - Tiskárny
  - Schránku (*Clipboard*)
  - Diskové jednotky (oddíly disku)
  - Čipové karty
  - Jiná podporovaná zařízení Plug and Play

Vzdálená pomoc (Remote Assistance)

- Umožňuje se vzdáleně **připojit** k počítači
  - Připojení k **aktuálně běžícímu** sezení
- Automatická konfigurace brány Firewall
- Využívá protokol TCP, naslouchání na portu 3389
- Musí být **iniciována** na **vzdáleném** počítači
  - **Vzdálený** počítač musí **odeslat pozvánku** (s **omezenou** dobou platnosti)
  - Uživatel na **vzdáleném** počítači musí **povolit** následné připojení (odpověď na pozvánku)

Vzdálená pomoc systému Windows

Možnosti vystavení pozvánky

- Uložit pozvánku **jako soubor** (chráněn **heslem**)
- Odeslat pozvánku **pomocí e-mailu**
  - **Soubor pozvánky** je uložen jako příloha e-mailu
- Použitím nástroje **Snadné připojení**
  - Vyžaduje systém **Windows 7** nebo **novější**
  - Lokalizace **vzdáleného** počítače na základě zadaného **hesla** pomocí protokolu PNRP (*Peer Name Resolution Protocol*)
  - Pracuje i **napříč sítí internet**

Vzdálené připojení

- Připojení lze uskutečnit pouze pokud
  - **Nevypršela** doba platnosti pozvánky
  - Uživatel na vzdáleném počítači ještě **neuzavřel** okno **Vzdálená pomoc systému Windows**
  - Uživatel připojující se na vzdálený počítač **zadal** heslo
- Vzdáleně připojený uživatel může
  - **Sledovat** nebo **ovládat** plochu lokálního uživatele
  - Zasílat zprávy a soubory lokálnímu uživateli
  - Být **kdykoliv odpojen** lokálním uživatelem

Vzdálená správa systému Windows

- **Windows Remote Management (WinRM)**
- Umožňuje vzdáleně **spouštět příkazy** na počítači
- Pro **zadávaní** příkazů lze použít
  - **Windows Remote Shell (WinRS)**
  - **Windows PowerShell**
- Komunikace pomocí protokolů HTTP nebo HTTPS
  - Data jsou **šifrována** (při použití HTTP lze vypnout)
  - Pokud **není možné ověřovat důvěryhodnost** počítačů je potřeba je **zadat manuálně** (nastavit **trusted hosts**)

Konfigurace vzdáleného počítače

- Pomocí WinRM (příkaz **winrm quickconfig**)
  - Konfigurace vyžaduje **oprávnění správce**
- Konfigurace zahrnuje
  - Spuštění služby **Vzdálená správa systému Windows**
  - **Povolení přihlašování** s **oprávněními správce** (nastavení **local account token filter policy**)
  - Nastavení **naslouchání** na portu 5985 pomocí HTTP protokolu (příjem zpráv protokolu WS-Management)
  - **Přidání pravidel brány Firewall** povolujících připojení ke službě **Vzdálená správa systému Windows**

Vzdálené spouštění příkazů

- Pomocí **WinRS**
  - **winrs -r:[<protokol>://]<počítač> -u:<uživatel> [-p:<heslo>] <příkaz>**
  - Konfigurace pomocí WinRM nebo skupin zásad
- Pomocí **Windows PowerShell verze 2** nebo **vyšší**
  - **icm -ComputerName [<protokol>://]<počítač> -Credential:<uživatel> <příkaz>**
  - **icm** je **alias** pro **Invoke-Command**
  - Pro **zadání hesla** lze místo *uživatele* **předat** přepínači **-Credential** **objekt** typu **PSCredential**

Možnosti ověřování

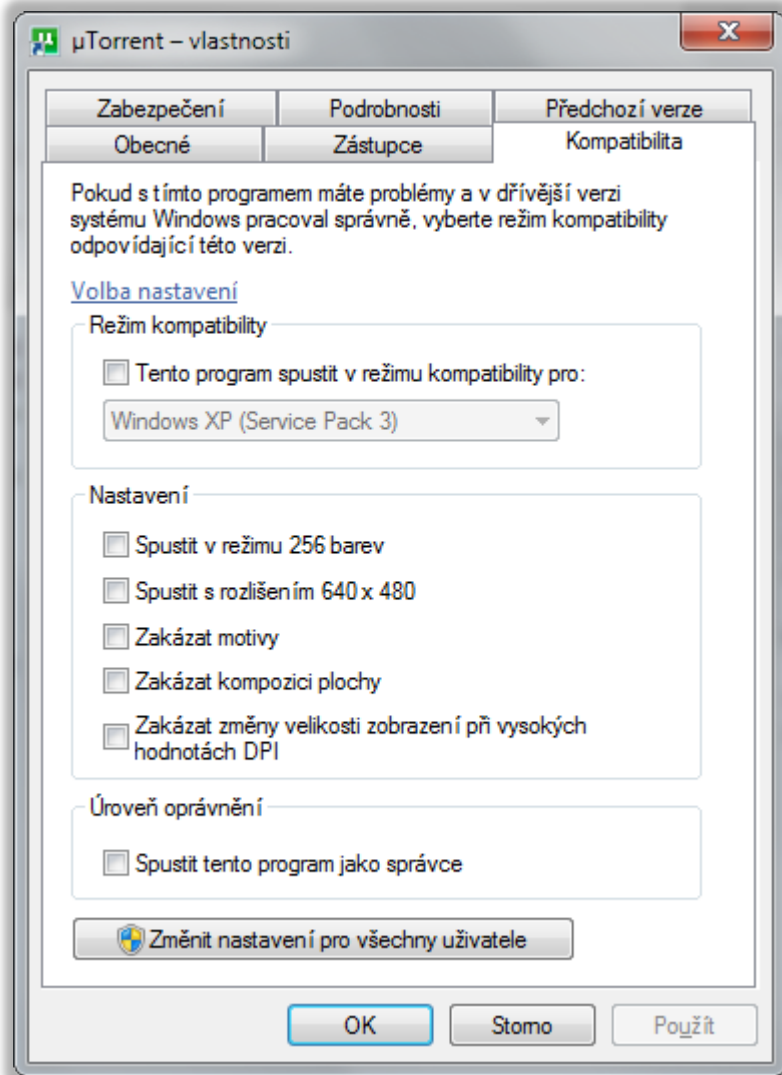
- Základní (*Basic*)
  - Přihlašovací údaje zasílány jako **čitelný text**
- Algoritmem Digest
  - Zasílán **otisk** (*hash*) **hesla**, **nevhodný** při použití HTTP
- Na základě klientských certifikátů (*Certificate*)
- Protokolem Kerberos
- Metodou Vyjednávat (*Negotiate*)
  - Kerberos pro **doménové** účty, NTLM pro **lokální** účty
- CredSSP (*Credential Security Support Provider*)

Kompatibilita aplikací

Kompatibilita programů

- Řešení problémů s **během** starších programů
  - **Neřeší** problémy s **instalací**
- **Simulace chování** starších systémů Windows
  - Windows 95 až Vista, NT 4.0 až Server 2008
- **Konfigurace** kompatibility programů
  - Manuálně ve **vlastnostech** daného programu
  - Automaticky nástrojem **Kompatibilita programů**
- **Nelze** nastavovat u **programů systému** Windows

Nastavení kompatibility programu

- Zakázat kompozici plochy **vypíná** některé funkce uživatelského rozhraní **Aero**, např. průhlednost
- Pokud má být program spouštěn s **oprávněními správce**, **musí** uživatelé, jenž ho chtějí spouštět, sami **disponovat** těmito oprávněními

Application Compatibility Toolkit (ACT)

- Sada nástrojů pro usnadnění řešení problémů s kompatibilitou aplikací
- Obsahuje
  - Application Compatibility Manager (ACM)
  - Compatibility Administrator
  - Internet Explorer Compatibility Test Tool
  - Setup Analysis Tool
  - Standard User Analyzer

Application Compatibility Manager

- Umožňuje **sběr** a následnou **analýzu** dat
- Sběr veškerých dat zajišťují tzv. **balíky kolekcí dat** (**DCP, Data Collection Packages**)
  - Uložení dat v Microsoft SQL Server databázi
  - **Zahrnují** jeden či více monitorovacích nástrojů (tzv. **Compatibility Evaluators**)
  - Nasazovány manuálně nebo pomocí zásad skupiny, logon skriptů či SCCM 2007
- Analýzou dat lze **dopředu** určit možné problémy s kompatibilitou používaných aplikací

Compatibility Evaluators

- Inventory Collector
  - **Sbírá informace** o systému a obsažených aplikacích
- User Account Control Compatibility Evaluator
  - Identifikuje možné **problémy s UAC**
- Update Compatibility Evaluator
  - Identifikuje možné **dopady instalací aktualizací**
- Windows Compatibility Evaluator
  - Identifikuje možné problémy s používáním **starých komponent** nebo **dynamických knihoven** systému

Compatibility Administrator

- **Spravuje** a **poskytuje** řešení problémů týkajících se kompatibility aplikací
- **Compatibility fix** (také označován jako **Shim**)
  - Speciální software **odchytávající** API volání z aplikací a **modifikující** tyto volání tak, aby se chovaly tak jako v předchozích verzích systému Windows
  - Řešení pro velkou řadu aplikací **lze najít** v **Microsoft Application Compatibility Database**
  - Lze vytvořit **manuálně** nebo pomocí různých **nástrojů** obsažených v **APT**

Další nástroje

- Internet Explorer Compatibility Test Tool
  - Umožňuje ověřovat kompatibilitu **webových stránek** a **webových aplikací** v Internet Explorer 8
- Setup Analysis Tool
  - Monitoruje **instalace aplikací** (např. změny souborů a registrů **chráněných** systémem apod.)
- Standard User Analyzer
  - Hledá problémy, jenž může způsobovat **UAC**

Windows XP Mode

- **Virtuální stroj** obsahující **system** Windows XP
  - Běží v prostředí **Microsoft Virtual PC**
- Veškeré nainstalované aplikace jsou k dispozici přímo v **hostitelském** systému (Windows 7)
  - **Běží** ve svém **vlastním** okně (jeví se jako standardní součást hostitelského systému)
  - **Po instalaci** se automaticky **přidají** do nabídky Start (složka **Aplikace prostředí Windows XP Mode**)
  - Mají **vyšší nároky** na zdroje (pro jejich spuštění musí běžet celý **virtuální stroj**)

Spuštění aplikace

Požadavky a omezení

- K dispozici jen v edicích **Professional** a **vyšších**
- **Vyžaduje** podporu hardwarové virtualizace (buď **AMD-V** nebo **Intel VT**)
- **Vyžaduje** alespoň 2 GB RAM
  - 256 MB využívá **virtuální stroj**
- Podporuje **pouze** 32 bitový systém Windows XP
  - **Nelze** instalovat 64 bitové aplikace
- **Potřeba údržby virtuálního stroje**
  - Obsažený systém je nutné **aktualizovat** a **spravovat**